

Seat No. : _____

NE-119

December-2015

B.A., Sem.-V

**CC-304 : Sociology
(EA : Urban Sociology)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. નગર એટલે શું ? નગરસમાજના લક્ષણો જણાવો. 14
અથવા
નગર સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસની જરૂરિયાત સમજાવો.
2. બર્ગેસનો કેન્દ્રસ્થી સિદ્ધાંત જણાવો. 14
અથવા
લુઈ વર્થનો “નગર એક જીવનશૈલી” નો સિદ્ધાંત જણાવો.
3. ગંદા વસવાટનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
નગરીકરણ એટલે શું ? તેના કારણો સમજાવો.
4. નગર આયોજનમાં સમાજશાસ્ત્રીની ભૂમિકા વર્ણવો. 14
અથવા
નગર આયોજન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
5. (A) ખાલી જગ્યા પૂરો : 7
 - (1) શહેર એ _____ સમુદાય છે. (પ્રાથમિક, ગૌણ, આમાંથી એકેય નહિ)
 - (2) શહેરનો સેક્ટર સિદ્ધાંત _____ એ આપ્યો છે. (લૂઈ વર્થ, બર્ગેસ, હોમર હોયટ)
 - (3) કેન્દ્રસ્થી વિસ્તારનો સિદ્ધાંત _____ એ આપ્યો છે. (હોમર હોયટ, હરીશ દોષી, બર્ગેસ)
 - (4) 2011માં શહેરી વસ્તી _____ % છે. (41.16, 31.16, 11.16)
 - (5) પ્રદૂષણ _____ સમસ્યા છે. (સામાજિક સમસ્યા, નગરીય સમસ્યા, વૈશ્વિક સમસ્યા)
 - (6) _____ માં રહેઠાણ અંગેની નીતિ ઘડવામાં આવી છે. (1798, 1898, 1998)
 - (7) રાજીવ ગાંધી આવાસ યોજનાનો ધ્યેય _____ છે. (સ્લમસ ફ્રી ઈન્ડિયા, પોલ્યુશન ફ્રી ઈન્ડિયા, કાઈમ ફ્રી ઈન્ડિયા)

(B) નીચેનાં જોડકાં જોડો :

(1) મેટ્રો રેલ	(a) શહેરી સમુદાય
(2) મેગા સીટી	(b) બિનકૃષિ વ્યવસાય
(3) નગર આયોજન	(c) સામાજિક પ્રદૂષણ
(4) ઉપર છલ્લા સામાજિક સંબંધો	(d) કૌશલ્યની તાલીમ
(5) નગર	(e) ઝડપી પરિવહન
(6) સ્વર્ણ જ્યંતિ રોજગાર યોજના	(f) મહાયોજના
(7) સ્ત્રીભ્રૂણ હત્યા	(g) ગામડાનું નગરમાં રૂપાંતર
-

Seat No. : _____

NE-119

December-2015

B.A., Sem.-V

**CC-304 : Sociology
(EA : Urban Sociology)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.

1. What is Urban Society ? Explain the characteristics of Urban Society. **14**
OR
Discuss the needs of Urban sociological studies.
2. State the concentric theory given by Barges. **14**
OR
State the “Urbanism as a way of Life” theory of Louis Worths.
3. Give the meaning of slums. Discuss its characteristics of slums. **14**
OR
What is Urbanization ? Discuss its causes.
4. Explain the role of sociologist in Urban Planning. **14**
OR
What is Urban Planning ? Discuss its importance.
5. (A) Fill in the blanks : **7**
(1) Urban is a _____ community. (Primary, Secondary, None of them)
(2) Urban Sector theory is given by _____. (Louis Worth, Barges, Homar Hoyat)
(3) Concentric zone theory is given by _____. (Homar Hoyat, Harish Doshi, Barges)
(4) Urban population in the year 2011 is _____ %. (41.16, 31.16, 11.16)
(5) Pollution is a _____ problem. (Social problem, Urban problem, Global problem)
(6) Housing policy has been made in the year _____. (1798, 1898, 1998)
(7) Rajiv Gandhi Awas Yojana’s motto is _____. (Slums free India, Pollution free India, Crime free India)

(B) Match the following pairs :

7

(1) Metro Rail	(a) Urban Community
(2) Mega City	(b) Unagricultural occupation
(3) Urban Planning	(c) Social pollution
(4) Formal Social Relation	(d) Skill training
(5) Urban	(e) Fast transportation
(6) Swarn Jayanti Rojgar Yojana	(f) Maha Yojana
(7) Female Foeticide	(g) Conversion of villages into city
-

NE-119

December-2015

B.A., Sem.-V

**CC-304 : Sociology
(EB : Sociology of Gujarat)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. પ્રદેશનો અર્થ અને વ્યાખ્યા આપી, સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રાદેશિક અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
અથવા
20મી સદીના ગુજરાતનો પરિચય આપો.
2. જ્ઞાતિના પરંપરાગત લક્ષણો જણાવી, ગુજરાતમાં જ્ઞાતિમાં આવેલા પરિવર્તનોની સમીક્ષા કરો. 14
અથવા
અનુસૂચિત જાતિનો અર્થ આપી, તેની પરંપરાગત પરિસ્થિતિ અને પરિવર્તનના સ્રોતોની ચર્ચા કરો.
3. અન્ય પછાત વર્ગ એટલે શું ? પછાત વર્ગના માપદંડો જણાવી, તેની કલ્યાણ યોજનાઓની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
ઈસ્લામ ધર્મનો અર્થ આપી, ઈસ્લામ ધર્મનાં સ્તંભો જણાવી, ઈસ્લામ ધર્મ અને તેની ભારતીય સમાજ પરની અસરો જણાવો.
4. કોમવાદનો અર્થ આપી, તેનું સ્વરૂપ અને તેના કારણોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
ગુજરાતમાં સ્ત્રી-પુરુષ પ્રમાણ જણાવી, લૈંગિક અસમાનતાને કારણે ઉભી થતી સમસ્યાઓ જણાવો.
5. (A) જોડકાં જોડો : 7

A	B
(1) ગુજરાતમાં સાક્ષરતા દર	(a) બંધ પ્રકારનું સ્વરૂપ
(2) ગુજરાતની વસ્તી	(b) કુરાન
(3) બક્ષીપંચ	(c) 1960
(4) જ્ઞાતિ	(d) 79.31%
(5) ગુજરાતનો સ્થાપના દિન	(e) 60383628
(6) કોમવાદ	(f) 1973
(7) ઈસ્લામ ધર્મ	(g) ડબલ્યુ સી. સ્મિથ

(B) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં જણાવો :

- (1) ગુજરાતમાં પ્રતિ હજાર પુરૂષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા 918ની છે.
 - (2) ભારતમાં અન્ય પછાત વર્ગનું પ્રમાણ 27 ટકા છે.
 - (3) ભારતમાં 69 ટકા વસ્તી ગામડામાં વસે છે.
 - (4) ગુજરાતમાં અનામત આંદોલન 1985માં થયું હતું.
 - (5) ગુજરાતમાં કુલ વસ્તીના 15 ટકા વસ્તી અનસૂચિત જાતિ (SC) છે.
 - (6) રાષ્ટ્રીય એકતા સમિતિની રચના 1970માં કરવામાં આવી હતી.
 - (7) ઈસ્લામ ધર્મના સ્થાપક ગૌતમ બુદ્ધ હતા.
-

Seat No. : _____

NE-119

December-2015

B.A., Sem.-V

**CC-304 : Sociology
(EB : Sociology of Gujarat)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** Questions.
(2) **All** Questions carry equal marks.

1. Define region and state its meaning. Explain the importance of regional study in sociology. **14**

OR

Give an Introduction of 20th Century Gujarat.

2. State the traditional characteristics of caste in Gujarat and explain the change in them. **14**

OR

Give meaning of scheduled caste. Discuss their traditional situation and sources of development.

3. What is meant by other backward class ? Give the criteria for OBC and discuss their welfare schemes. **14**

OR

Give meaning of Islam as a religion. State the pillars of Islam and discuss the effect's of Islam on Indian society.

4. Give the meaning and nature of communalism. Discuss the reason for communalism. **14**

OR

State the male-female ratio in Gujarat. State the issues arising due to gender inequality.

5. (A) Match the following : **7**

A

- (1) Literacy ratio in Gujarat
(2) Population of Gujarat
(3) Bakshipanch
(4) Caste
(5) Gujarat Establishment Day
(6) Communalism
(7) Religion of Islam

B

- (a) Nature of close Types
(b) Quran
(c) 1960
(d) 79.31%
(e) 60383628
(f) 1973
(g) W.C. Smith

NE-119

7

P.T.O.

(B) State whether the following statements are **true** or **false** :

7

- (1) Each 1000 men in Gujarat population of women is 918.
 - (2) Other backward class ratio 27 percentage in India.
 - (3) 69 percentage population live in Rural area in India.
 - (4) Reservation movement in Gujarat was undertaken in 1985.
 - (5) Scheduled Caste (SC) population is 15 percentage of total population of Gujarat.
 - (6) National Integration Committee' formulate in 1970.
 - (7) Gautama Buddha was founder of Islam Religion.
-